

[Kurt Brauer.]

om, hvad demokrati er, noget med vores ret til at vælge. Har der overhovedet været alternativer til debat blandt de mennesker, der har vedtaget, at netop i denne udformning skal det jages igennem tinget på rekordtid? Må vi se disse alternativer? Kan vi få dem på bordet, og kan vi få tid til at diskutere dem?

Det har også været diskuteret i dag, hvad man skal lade komme først, rammerne eller indholdet. Jeg skal ikke blande mig i denne debat, for jeg tror slet ikke, at det er det, der er problemet. Problemet er efter min opfattelse, at det, der her forsøges skabt, er rammer, der er så kompleksfyldte og så detaljerede, at de meget nemt kan blive til fængsler om det indhold, de skal have.

Kjær Rasmussen: Det er ofte blevet hævdet fra VS' side, at det danske kapitalistiske samfund er præget af de mange overgreb, som finder sted fra det offentlige side. Vi er sjældent blevet forstået, når vi har gjort disse synspunkter gældende, eller også har man ikke villet forstå os, fordi konsekvenserne kunne blive ubehagelige for den bestående magtstruktur. Imidlertid er der tale om overgreb, når folketinget f. eks. vedtager en lov, efter hvilken en arbejder kan deporteres fra den ene ende af landet til den anden, uden at samfundet har sørget for bolig til ham og hans familie. Der er tale om overgreb fra samfundets side, når folketinget stadig væk ikke har været i stand til at likvidere bolignøden, men lader medborgere bo i usunde omgivelser. Der er tale om overgreb, når folketinget om kort tid vedtager en ny styrelseslov for universiteterne, efter hvilken regeringen helt og aldeles vil bestemme over de aktiviteter, som skal finde sted på de studerendes og lærerpersonalets arbejdsplads.

Måden, hvorpå dette samfund er indrettet, bærer en væsentlig del af skylden for, at vi årligt skal yde kolossale beløb til socialvæsenets mange forskellige aktiviteter. Profitjageriet bringer mange uheldige fænomener med i kølvandet: tidlig afskedigelse, stress, usikkerhed i ansættelsesforholdet, usundt arbejde, for nu blot at nævne nogle. I vort parti forestiller vi os ikke, at en socialreform under det herskende samfundssystem kan blive andet og mere end en art

ambulancetjeneste, og det er vigtigt for os at få klargjort, at den foreslåede reform ikke ændrer systemets natur.

Vi har som sagt gjort os klart, at revolutionen med de fremsatte lovforslag ikke står for døren — og der er for øvrigt heller ikke blevet skudt på socialministeren herinde i dag, således som der blev det på en tidligere socialminister, da denne forelagde sin regerings reformforslag. Det, vi her har med at gøre, er jo forslag til reform af den sociale struktur, og denne reform kan næppe umiddelbart afvises; om vi vil gøre det, afhænger naturligvis af slutfacit.

Den kommunalreform, som gennemføres den 1. april 1970, medfører, at de enkelte kommuner bliver større og derved får mulighed for en større administrativ bærekraft. Samtidig etableres der større amtskommuner, der omfatter både by og land, og som forventes at få et bedre indkomstgrundlag. En strukturmessig sammenlægning, der lægger flere opgaver over til kommunerne, samtidig med at der lægges sociale opgaver til de nye amtskommuner, vil derfor kunne sikre koordinationen mellem de forskellige sociale ydelser, bedre planlægning og prioritering. Men spørgsmålet, der rejser sig, er, hvem der får glæde af denne mere effektive administration. Lovforslagets bemærkninger er meget lidt oplysende herom; det samme gælder for øvrigt fremsættelsen. Kommissionsbetænkningen er en del bedre, men det er ikke gennemanalyseret, hvad de forskellige formål kan tænkes at føre til med hensyn til administrativ organisation.

Den mest debatterede administrative reform er jo forslaget om en kommunalt administreret offentlig sygeforsikring til afløsning af sygekasserne. Den grundlæggende ændring må man uden tvivl anerkende som et gode for forbrugerne. Der er behov for, at man kan henvende sig til et kontor eller i hvert fald kontorer, der samarbejder og helst ligger i samme bygning, med henblik på at få løst sine sociale problemer.

I afsnit II, kapitel III i betænkningen, det afsnit, der hedder „Den sociale struktur“, siges det side 85, at der er et

„stigende behov for at sikre borgeren en mere sammenhængende indsats, og den opsplittede struktur må antages at